

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

**par elektroenerģijas pārvades
sistēmas pakalpojuma tarifa
atlaides aprēķināšanas un
piemērošanas kārtību**

2024.gada 7.oktobrī
Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

---

www.sprk.gov.lv

Satura rādītājs

I Konsultāciju dokumenta mērķis.....	3
II Konsultāciju dokumenta nepieciešamība.....	3
1. Pamatojums.....	3
2. Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas.....	4
3. Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	4
4. Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt.....	4

Pielikumā:

Lēmuma projekts "Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifa atlaides
piemērošanas un aprēķināšanas kārtība".

I Konsultāciju dokumenta mērķis

Konsultāciju dokumenta mērķis ir informēt sabiedrību un uzzināt ieinteresēto personu viedokli par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) lēmuma projektu "Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifa atlaides aprēķināšanas un piemērošanas kārtība" (turpmāk – Kārtības projekts).

Elektroenerģijas tirgus likuma (turpmāk – Likums) 16.panta septītā daļa noteic, ka Regulators apstiprina elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora izstrādātos kritērijus to lietotāju noteikšanai, kuriem piemērojama elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifa (turpmāk – pārvades tarifs) atlaide, un kārtību, kādā pārvades sistēmas operators aprēķina un piemēro pārvades tarifa atlaidi. Elektroenerģijas pārvades sistēmas operators (turpmāk – pārvades sistēmas operators) akciju sabiedrība "Augstsprieguma tīkls" (turpmāk – AS "Augstsprieguma tīkls"), ievērojot Likuma 16.panta septītajā daļā noteikto, iesniedza Regulatoram apstiprināšanai sagatavoto Kārtības projektu.

Kārtības projekta plānotais spēkā stāšanās laiks ir 2024.gada 1.novembris.

Priekšlikumus un komentārus par minēto projektu Regulators lūdz iesniegt rakstveidā, nosūtot tos uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, līdz 2024.gada 22.oktobrim.

II Konsultāciju dokumenta nepieciešamība

1. Pamatojums

Kārtības projekts sagatavots, ievērojot [grozījumus](#) Likumā, kas Saeimā pieņemti 2024.gada 11.aprīlī. Saskaņā ar Likuma 16.panta sesto daļu pārvades sistēmas operators lietotājam (izņemot sadales sistēmas operatoru), kurš ierīko jaunu pieslēgumu pie pārvades sistēmas, var piemērot pārvades tarifa atlaidi laika periodā, kas nepārsniedz piecus gadus no sistēmas pakalpojuma līguma noslēgšanas dienas vai dienas, kad šajā līgumā izdarīti grozījumi saistībā ar jaunā pieslēguma ekspluatācijas uzsākšanu.

Pārvades tarifa atlaides piešķiršanas mērķis saskaņā ar attiecīgo Likuma grozījumu [anotāciju](#) ir veicināt elektroenerģijas patēriņa palielināšanos, tādējādi ilgtermiņā atstājot pozitīvu ietekmi uz pārvades sistēmas tarifu un sniedzot ieguvumu visiem pārvades sistēmas lietotājiem.

Likuma 16.panta sestā daļa noteic, ka atlaide nav piemērojama sadales sistēmas operatoriem. Vienlaikus Likuma 16.panta septītā daļa paredz, ka pārvades sistēmas operators izstrādā kritērijus to lietotāju noteikšanai, kuriem ir piemērojama minētā atlaide. Ņemot vērā, ka Likuma 16.panta astotajā daļā ir minēti gan pārvades sistēmas lietotāji, gan elektroenerģijas ražotāji, uzskaitot tos atsevišķi, secināms, ka, minētās tiesību normas izpratnē "pārvades sistēmas lietotājs" un "elektroenerģijas ražotājs" ir nošķirami jēdzieni. Minēto apstiprina arī Likuma grozījumu anotācijā ietvertais skaidrojums par Likuma grozījumu mērķi – ar pārvades tarifa atlaides noteikšanu veicināt elektroenerģijas patēriņa pieaugumu. Ievērojot minēto, kā arī pārvades sistēmas operatora priekšlikumu un izteiktos argumentus par to, ka tarifa atlaide ir piemērojama tikai tiem sistēmas dalībniekiem, kuriem ir piemērojams elektroenerģijas pārvadīšanas tarifs un tarifs par pārvades jaudas uzturēšanu, Regulators uzskata par pamatotu paredzēt regulējumu, kas attiecinā atlaidi uz lietotājiem, bet neparedz pārvades tarifa atlaidi elektroenerģijas ražotājiem.

Ņemot vērā, ka jauna pieslēguma radītās mainīgās izmaksas – pārvades zudumi – tiek segtas ar elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu, minēto tarifu atlaidi ir lietderīgi piemērot maksai par jaudas uzturēšanu, kas nav atkarīga no elektroenerģijas patēriņa.

Lai iespējami samazinātu ar pārvades tarifa atlaides piemērošanu saistītās papildu administratīvās izmaksas un tādējādi samazinātu ietekmi uz pārvades tarifu, Kārtības projekts paredz divas lietotāju grupas, kurām tiek piemērota atlaide.

Kārtības projekts paredz pārvades tarifa atlaides piemērošanu lietotājiem, kuri nav sadales sistēmas operators un kuri ierīko jaunu pieslēgumu pie pārvades sistēmas (izņemot speciālo pieslēgumu), 80% apmērā no lietotāja maksas par pārvades jaudas uzturēšanu, ja jauna pieslēguma uzstādītā jauda ir mazāka par 25 MW, un 90% apmērā no lietotāja maksas par pārvades jaudas uzturēšanu, ja jauna pieslēguma uzstādītā jauda ir vienāda vai lielāka par 25 MW. Pārvades tarifa atlaides apmērs aprēķināts, ņemot vērā jauna pieslēguma radītās ekspluatācijas izmaksas. Saskaņā ar AS "Augstsprieguma tīkls" veiktajiem aprēķiniem lietotājiem ar pieslēguma atļauto slodzi, mazāku par 25 MW (neieskaitot), jauna pieslēguma radītās papildu ekspluatācijas izmaksas veido vismaz 20% no maksas par pārvades jaudas uzturēšanu, tādējādi piemērojama atlaides apmērs būtu 80% no maksas par pārvades jaudas uzturēšanu. Savukārt lietotājiem ar pieslēguma atļauto slodzi 25 MW un vairāk jauna pieslēguma radītās papildu ekspluatācijas izmaksas veido vidēji 10% no maksas par pārvades jaudas uzturēšanu, tādējādi piemērojama atlaides apmērs būtu 90% no maksas par pārvades jaudas uzturēšanu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Kārtības projekts paredz vienotu atlaides apmēru tipiskajām vidējām pārvades sistēmas lietotāju grupām. Izvērtējot pie pārvades sistēmas pieslēgto lietotāju uzstādītās jaudas, secināms, ka pārvades sistēmas lietotājs ar pieslēguma atļauto slodzi 25 MW ir *tipisks* pārvades sistēmas lietotājs. Vienlaikus Kārtības projektā ietvertais risinājums neveicina lietotāju migrāciju no elektroenerģijas sadales sistēmas uz elektroenerģijas pārvades sistēmu.

Pārvades tarifa atlaidi piemēro, kamēr pārvades tarifa atlaides kopējā vērtība visā tās piemērošanas periodā ir sasniegusi attiecīgā lietotāja samaksātās pieslēguma maksas apmēru, bet ne ilgāk kā 5 gadus kopš sistēmas pakalpojuma līguma noslēgšanas dienas.

Saskaņā ar Regulatora 2021.gada 30.septembra lēmuma Nr.1/10 "Sistēmas pieslēguma noteikumu elektroenerģijas pārvades sistēmai" 19.punktu visas pieslēguma ierīkošanas un pieslēguma tehnisko parametru maiņas pamatotās izmaksas sedz sistēmas lietotājs. Līdz ar to pārvades tarifa atlaides piemērošana nepalielina uz citiem pārvades sistēmas lietotājiem un elektroenerģijas ražotājiem attiecināmo izmaksu apmēru.

Atbilstoši AS "Augstsprieguma tīkls" aplēsei pie spēkā esošajiem pārvades tarifiem un pieslēguma ierīkošanai nepieciešamā investīciju apmēra 5 000 tūkst. *euro*, lietotājs ar uzstādīto jaudu 25 MW un atlaidi 90% maksai par jaudas uzturēšanu piecu gadu laikā atgūs 25% no pieslēguma izbūves izmaksām. Savukārt lietotājs ar 50 MW uzstādīto jaudu atgūs 50% no pieslēguma izbūves izmaksām.

Atbilstoši Likuma pārejas noteikumu 117.punktam pārvades tarifa atlaidi pārvades sistēmas operators var piemērot tiem pārvades sistēmas lietotājiem, kuri, sākot ar 2024.gada 1.maiju, iesnieguši pieteikumu tehnisko prasību saņemšanai jauna pieslēguma pie pārvades sistēmas ierīkošanai.

2. Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas

Ievērojot Likuma 16.panta septītajā daļā noteikto, kārtības izstrādē ir iesaistīta AS "Augstsprieguma tīkls".

3. Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Grozījumu projektā ietvertais regulējums ietekmēs pārvades sistēmas operatoru un potenciālos elektroenerģijas pārvades sistēmas lietotājus, kuri vēlēšies ierīkot jaunu pieslēgumu elektroenerģijas pārvades sistēmai.

4. Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Kārtības projektā ietvertais regulējums paredz izmaiņas attiecībā uz pārvades sistēmas operatora un pārvades sistēmas lietotāju, kuri ierīkos jaunu pieslēgumu elektroenerģijas pārvades sistēmai, savstarpējiem norēķiniem.

Kārtības projektā ietvertais regulējums galvenokārt saistīts ar izmaiņām Likumā, un pārvades sistēmas operatora administratīvā sloga pieaugums ir samērojams ar ieguvumiem pārvades sistēmas lietotājiem.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

* DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifa atlaides aprēķināšanas un piemērošanas kārtība

*Izdota saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma
16.panta septīto daļu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifa atlaides aprēķināšanas un piemērošanas kārtība (turpmāk – kārtība) nosaka kritērijus to lietotāju (izņemot sadales sistēmas operatoru) noteikšanai, kuru elektroietaisies tieši pieslēgtas elektroenerģijas pārvades sistēmai un kuriem piemērojama elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifa (turpmāk – pārvades tarifs) atlaide, un kārtību, kādā pārvades sistēmas operators aprēķina un piemēro pārvades tarifa atlaidi, un pārvades tarifa atlaides apmēru.
2. Šī kārtība neattiecas uz elektroenerģijas ražotājiem.

2. Pārvades tarifa atlaides piemērošanas kritēriji un apmērs

3. Pārvades sistēmas operators lietotājam, kurš ierīko jaunu pieslēgumu pie pārvades sistēmas (izņemot speciālo pieslēgumu), piemēro pārvades tarifa atlaidi:
  - 3.1. 80% apmērā no lietotāja maksas par pārvades jaudas uzturēšanu, ja jauna pieslēguma uzstādītā jauda ir mazāka par 25 MW;
  - 3.2. 90% apmērā no lietotāja maksas par pārvades jaudas uzturēšanu, ja jauna pieslēguma uzstādītā jauda ir vienāda vai lielāka par 25 MW.
4. Pārvades tarifa atlaidi piemēro no sistēmas pakalpojuma līguma noslēgšanas brīža.
5. Noteikumu 2.punktā noteiktā pārvades tarifa atlaide tiek aprēķināta no pārvades sistēmas operatora izrakstītājā rēķinā lietotājam norādītās maksas par pārvades jaudas uzturēšanu.
6. Pārvades tarifa atlaides piemērošana lietotājam tiek izbeigta ar brīdi, kad iestājas jebkurš no turpmāk minētajiem apstākļiem:
  - 6.1. pārvades tarifa atlaides kopējā vērtība visā tās piemērošanas periodā ir sasniegusi attiecīgā lietotāja samaksātās pieslēguma maksas apmēru;
  - 6.2. ir pagājuši pieci gadi no sistēmas pakalpojuma līguma noslēgšanas dienas vai dienas, kad šajā līgumā izdarīti grozījumi saistībā ar jaunā pieslēguma ekspluatācijas uzsākšanu.
7. Pārvades sistēmas operators kontrolē un vienu mēnesi iepriekš informē lietotāju par šīs kārtības 6.punktā minēto pārvades tarifa atlaides piemērošanas izbeigšanas priekšnoteikumu iestāšanos.

3. Noslēguma jautājumi

8. Pārvades sistēmas operators piemēro pārvades tarifa atlaidi tiem lietotājiem, kuri, sākot ar 2024.gada 1.maiju, iesnieguši pieteikumu tehnisko prasību saņemšanai jauna pieslēguma pie pārvades sistēmas ierīkošanai.
9. Kārtība stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Priekšsēdētāja

A. Ozola

* DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.